

บันทึก

เรื่อง หรือปัญหาข้อกฎหมายตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครอง
ผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๖๒ (ราคาของสินค้าจะถือว่าเป็นข้อความอันจำเป็น
ซึ่งหากมิได้กล่าวเช่นนั้น จะทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดในสาระสำคัญ
เกี่ยวกับสินค้าตามมาตรา ๓๑ (๒) หรือไม่)

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๑๐๙/๘๘๔๘ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะกรรมการว่าด้วยฉลากแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๖๒ มีนโยบายที่จะกำหนดให้สินค้าที่ประชาชนทั่วไปใช้เป็นประจำเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ และจะกำหนดรายละเอียดของข้อความที่จะต้องระบุในฉลากประการหนึ่ง คือ ราคาของสินค้า เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคในการที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้านั้นได้ดียิ่งขึ้นนอกเหนือไปจากข้อความอันจำเป็นอื่น ๆ แต่ได้มีความเห็นขัดแย้งกันในประเด็นข้อกฎหมายว่า ราคาสินค้าจะถือว่าเป็นข้อความอันจำเป็นซึ่งหากมิได้กล่าวเช่นนั้น จะทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้า ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑ (๒) หรือไม่ คณะกรรมการว่าด้วยฉลากจึงได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๒-๑๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๗ ให้หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว และได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี) แล้ว มีความเห็นดังนี้

มาตรา ๔ (๑)^๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๖๒ ได้บัญญัติรับรองสิทธิของผู้บริโภคที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ มาตรา ๓๐ (๑)^๒ ก็ได้บัญญัติวัตถุประสงค์ของการกำหนดสินค้าที่

^๑มาตรา ๔ ผู้บริโภคมีสิทธิได้รับความคุ้มครองดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ

(๒) สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ

(๓) สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ

(๔) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย

ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายว่าด้วยกรณนั้น ๆ หรือพระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้

^๒มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการว่าด้วยฉลากมีอำนาจกำหนดให้สินค้านี้เป็นสินค้าที่

ประชาชนทั่วไปใช้เป็นประจำเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากไว้ว่าการกำหนดฉลากของสินค้านั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคในการที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้านั้น และมาตรา ๓๑ (๒)^๓ ได้บัญญัติรองรับว่า ฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลาก จะต้องระบุข้อความอันจำเป็น ซึ่งหากมิได้กล่าวเช่นนั้น จะทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดในสาระสำคัญของสินค้า

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวประกอบกันแล้ว จะเห็นได้ว่า เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ในการควบคุมฉลากสินค้าที่ประชาชนทั่วไปใช้ มุ่งที่การแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวสินค้าให้ผู้บริโภคทราบ เช่น สภาพ คุณภาพหรือลักษณะของสินค้า เป็นต้นแต่มิได้มุ่งที่จะให้แสดงราคาสินค้า ซึ่งขึ้นลงได้ตามสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ ฉะนั้นราคาสินค้าที่ขึ้นอยู่กั สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ ไม่อาจถือได้ว่าเป็นสาระสำคัญของสินค้าตามมาตรา ๓๐ (๒) และ มาตรา ๓๑ (๒) ดังนั้น ราคาของสินค้าจึงมิใช่ข้อความอันจำเป็น ซึ่งหากมิได้กล่าวเช่นนั้น จะทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑ (๒)

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๖๗

ควบคุมฉลากได้

(๑) สินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพ ร่างกาย หรือจิตใจเนื่องในการใช้สินค้านั้น หรือโดยสภาพของสินค้า

(๒) สินค้าที่ประชาชนทั่วไปใช้เป็นประจำซึ่งการกำหนดฉลากของสินค้านั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคในการที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้านั้น

^๓มาตรา ๓๑ ฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลาก จะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ข้อความที่ตรงต่อความจริงและไม่มีข้อความที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้า

(๒) ต้องระบุข้อความอันจำเป็น ซึ่งหากมิได้กล่าวเช่นนั้น จะทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้า

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและรายละเอียดที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากกำหนด

การกำหนดตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และประกาศดังกล่าว จะกำหนดกรณีหรือเงื่อนไขที่เป็นการยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับตามความในวรรคหนึ่งด้วยก็ได้